

Dosarul nr. 2ra-1322/20

Prima instanță: (Judecătoria Chișinău, sediul Centru) L. Mitrofan
Instanța de apel: (Curtea de Apel Chișinău) L. Bulgac, V. Sîrbu, V. Buhnaci

ÎNCHEIERE

18 noiembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Svetlana Filincova
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Nichifor Leonid, reprezentat de avocatul Frecauțan Marina,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Nichifor Leonid împotriva Ministerului Justiției, intervenient accesoriu Ministerul Finanțelor cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei și repararea prejudiciului material și moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 27 mai 2020, prin care s-a respins apelul declarat de Nichifor Leonid și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 15 noiembrie 2019,

c o n s t a t ă :

La 11 aprilie 2019, Nichifor Leonid a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției, intervenient accesoriu Ministerul Finanțelor cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei și repararea prejudiciului material și moral.

În motivarea acțiunii, Nichifor Leonid a menționat că la 14 martie 2008, în calitate de asociat al SRL ”Frații Nichifor”, a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Nichifor Adrian cu privire la excluderea ultimului din rândul asociaților SRL ”Frații Nichifor”.

Pe parcursul examinării cauzei, Nichifor Adrian a depus cerere reconvențională împotriva lui Leonid Nichifor cu privire la excluderea din asociații întreprinderii.

Prin hotărârea Judecătoriei Economice din 14 martie 2009, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Nichifor Leonid, iar cererea reconvențională

înaintată de Nichifor Adrian a fost respinsă ca depusă cu omiterea termenului de prescripție.

Prin decizia Curții de Apel Economice din 09 iunie 2009, s-a admis apelul depus de Nichifor Adrian, s-a casat hotărârea Judecătoriei Economice din 14 martie 2009 și s-a emis o nouă hotărâre, prin care s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Nichifor Leonid.

S-a admis cererea reconvențională depusă de Nichifor Adrian și s-a exclus Nichifor Leonid din asociații SRL "Frații Nichifor".

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 17 decembrie 2009, s-a respins recursul declarat de Nichifor Leonid și s-a menținut decizia Curții de Apel Economice din 09 iunie 2009.

La 17 martie 2017, Nichifor Leonid a depus cerere de revizuire împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 17 decembrie 2009 și deciziei Curții de Apel Economice din 09 iunie 2009.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 02 mai 2018, s-a admis cererea de revizuire depusă de Nichifor Leonid, s-a casat decizia Curții Supreme de Justiție din 17 decembrie 2009 și s-a reținut cauza spre rejudecare în Curtea Supremă de Justiție pentru judecarea recursului declarat de Nichifor Leonid.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 30 mai 2018, s-a admis recursul declarat de Nichifor Leonid, s-a casat decizia Curții de Apel Economice din 09 iunie 2009 și s-a restituit cauza spre rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 12 decembrie 2018, s-a admis cererea lui Lupei (Nichifor) Adrian privind retragerea apelului și s-a încetat procedura în apel.

Astfel reclamantul a invocat că hotărârea Judecătoriei Economice din 14 martie 2009, a devenit irevocabilă.

Reclamantul a specificat că în urma tergiversării examinării cauzei și emiterea ilegală a hotărârilor de către instanța de apel și recurs, a fost deposedat de bunurile aflate la balanța SRL "Frații Nichifor", care au fost estimate la suma totală de 43 532 000 lei.

Iar, reieșind din faptul că deține 50% cotă-parte din SRL "Frații Nichifor", a pretins că i-au fost cauzate prejudicii în sumă de 21 766 000 lei, ce constituie valoarea bunurilor care pe parcursul perioadei de aproximativ 10 ani au fost gajate, înstrăinate și se află în proprietatea terțelor persoane.

Reclamantul Nichifor Leonid a solicitat constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei la cererea de chemare în judecată depusă împotriva lui Nichifor Adrian cu privire la excluderea ultimului din rândul asociaților SRL "Frații Nichifor" și la cererea reconvențională depusă de Nichifor Adrian împotriva lui Leonid Nichifor cu privire la excluderea din asociații întreprinderii, încasarea de la Ministerul Justiției sumei de 21 766 000 lei cu titlu de prejudiciu material, încasarea sumei de 500 000 lei cu titlu de prejudiciu moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 15 noiembrie 2019, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Nichifor Leonid.

Pentru a se pronunța astfel, prima instanță cu referire la circumstanțele cauzei a reținut că examinarea cauzei în fond în care se pretinde încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil, fost examinată în instanța de fond în termen de 5 luni, în instanța de apel examinarea a durat aproximativ 3 luni, iar în instanța de recurs, cauza a fost examinată în termen de 5 luni.

Astfel, prima instanță a concluzionat că examinarea cauzei a avut loc în perioada 14 noiembrie 2008 – 17 decembrie 2009, iar după admiterea cererii de revizuire depusă de Nichifor Leonid și restituirea cauzei la rejudecare, cauza a fost examinată în perioada 17 martie 2017 – 12 decembrie 2018.

Prin urmare, instanța de fond a concluzionat că data expirării termenului în cazul procedurilor civile se finalizează cu adoptarea unei hotărâri judecătorești asupra fondului pretențiilor și care a devenit definitivă.

În final, prima instanță a specificat că termenul de 10 luni de examinare a cauzei până la etapa depunerii cererii de revizuire și termenul de 1 an și 3 luni pentru examinarea cauzei după depunerea cererii de revizuire, nu reprezintă o încălcare a dreptului de examinare a cauzei în termen rezonabil, reieșind din complexitatea cauzei și comportamentul părților.

Totodată, instanța de fond a reiterat că perioada de la emiterea hotărârii judecătorești asupra fondului cauzei și până la depunerea cererii de revizuire, nu poate fi inclusă în perioada de examinare a cauzei.

Deci, instanța de fond a reținut că nu s-a constatat încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei și prin urmare, pretenția privind repararea prejudiciului material și moral urmează a fi respinsă.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 27 mai 2020, s-a respins apelul declarat de Nichifor Leonid și s-a menținut hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 15 noiembrie 2019.

La 07 august 2020, prin intermediul oficiului poștal, Nichifor Leonid, reprezentat de avocatul Frecauțan Marina a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea hotărârilor judecătorești cu emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie admisă.

Recurentul Nichifor Leonid, în motivarea recursului a invocat că, hotărârile judecătorești contestate sunt contradictorii și insuficient de motivate, iar aprecierea probelor de către instanța de judecată a fost arbitrară.

Astfel recurentul a menționat că instanțele de judecată eronat au calculat termenul de judecare a cauzei și prin urmare neîntemeiat au concluzionat lipsa încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei.

În acest sens a reiterat că procesul de judecată s-a finisat cu o hotărâre definitivă și irevocabilă după un termen de 10 ani de la depunerea acțiunii (2008-2018).

Mai mult ca atât, reieșind din natura pretențiilor, dificultatea dezbaterilor în legătură cu exercitarea căilor de atac, miza și interesul pentru reclamant, termenul de judecare a cauzei nu a fost respectat, fiind foarte îndelungat, fapt care a dus la

cauzarea prejudiciului.

Or, cauza în speță, fiind deosebit de importantă, ținând cont că întreprinderea avea în proprietate bunuri imobile care îi aparțin cu drept de proprietate.

La fel, a specificat că la determinarea prejudiciului moral, instanța de judecată urma să țină cont de practica Curții Europene a Drepturilor Omului.

La 17 august 2020, instanța de recurs a expediat în adresa intimaților copia recursului însă date referitor la recepționarea de către intimați a cererii de recurs, la materialele cauzei lipsesc.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Chișinău a emis dispozitivul deciziei la 27 mai 2020, însă date referitor la recepționarea de către părți a deciziei motivate, la materialele cauzei lipsesc.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Recursul a fost declarat la 07 august 2020, respectiv se consideră depus în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise (Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Nichifor Leonid, reprezentat de avocatul Frecauțan Marina, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Nichifor Leonid, reprezentat de avocatul Frecaușan Marina.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Svetlana Filincova

Galina Stratulat